

Nachtvinders op de verbrande
heide van NP de Meinweg
tussenrapportage

Ernest van Asseldonk & Marc Poeth

2021-2024

Dit verslag geeft de resultaten weer van vier onderzoeksjaren naar het voorkomen van (heide) gebonden nachtvinders op een deel van de in april 2020 verbrande heideterreinen in Nationaal Park de Meinweg.

Stichting Koekeloere
Hofstraat 7, 6019 CB Wessem
www.stichtingkoekeloere.nl
info@stichtingkoekeloere.nl

Nachtvinders op de verbrande heide van Nationaal Park de Meinweg 2021-2024, een tussenrapportage.

Ernest van Asseldonk & Marc Poeth

Foto omslag: Zicht op de verbrande heide in 2024. Inzet het Blauw weeskind (*Catocala fraxini*) Het betreft de tweede waarneming van deze trekvinder in Nationaal Park de Meinweg. De soort komt voor in bossen en heeft als waardplant populier. De vondst op de heide van de Herkenbosscherheide betreft waarschijnlijk een toevallige passant (Foto: E. van Asseldonk).

Verslag nr 2024/02

Opdrachtnummer SBB : UBW50189723 d.d. 15.09.2020

Uitvoering: Stichting Koekeloere, Hofstraat 7, 6019 CB Wessem

Fotomateriaal: Ernest van Asseldonk

Inhoud

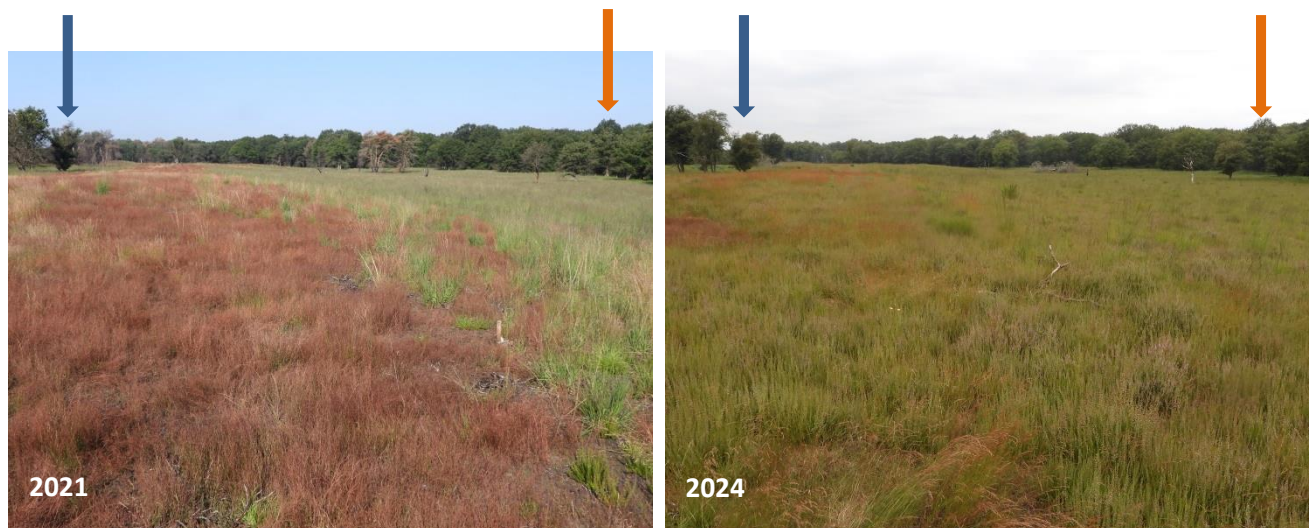
Inleiding	3
Gebiedsimpresie 2024	3
Weersomstandigheden	3
De resultaten	5
Algemeen.....	5
Heidegebonden macro-nachtvlindersoorten.....	6
Nieuwe soorten voor NP de Meinweg	8
Walstrospanner (<i>Costaconvexa polygrammata</i>).....	8
Nazomeruil (<i>Ammoconia caecimacula</i>).....	9
Vale stofuil (<i>Athetis hospes</i>).....	10
Literatuur.....	11
Dankwoord	11
Bijlage: macro-nachtvlinders.....	12
Bijlage: micro-nachtvlinders.....	18
Bijlage 3: Voorlopige lijst van kenmerkende macronachtvlinders van heidegebieden	21

Inleiding

In opdracht van Staatsbosbeheer startte in 2021 een vijfjarig nachtvlindermonitoringsproject op de Herkenboscherheide gelegen in Nationaal Park de Meinweg. Reden voor het onderzoek was een heidebrand die eind april 2020 een groot deel van de noordelijke heidevelden van het park heeft verwoest. Doel van het onderzoek is de herbevolking van het gebied door nachtvlinders in relatie tot ontwikkeling van de heidevegetatie te monitoren. Dit verslag geeft de resultaten weer van vier onderzoeksjaren.

Gebiedsimpresie 2024

In vier jaar tijd is er veel veranderd op de heidegebieden van de verbrande terreindelen. Een groot deel van de heide was na de brand in april 2020 tot op de grond toe afgebrand. Wat resteerde was een zwartgeblakerde vlakte zonder begroeiing. Een jaar na de brand was de bedekkingsgraad van de kruidlaag op drie van de zes vanglocaties minder dan 30%. Anno 2024 is de kruidlaag inmiddels bijna volledig dekkend aanwezig [Figuur 1]. Dominant hierin zijn Struikhei (*Calluna vulgaris*) en Pijpenstrootje (*Molinia caerulea*). Een struiklaag is slechts beperkt aanwezig. Deze is alleen goed ontwikkeld in de gedeelten die de brand niet bereikt heeft. Dominant is hier Brem (*Cystis scoparius*) (ASSELDONK & POETH, 2021). Op de andere vanglocaties zijn wel kiemplanten en kleine Bremstruiken zichtbaar. In 2021, 2022, 2023 en 2024 zijn in de maand juli door J. Hermans vegetatiekarteringen uitgevoerd om het herstelproces van planten van het beheertype N7.01 Droge Heide te documenteren. De resultaten hiervan worden besproken in de eindrapportage van dit project.

Figuur 1: Gebiedsimpresie in 2021 en 2024 op vanglocatie 4, de blauwe en oranje markeringspijlen geven overeenkomstige bomen weer.

Weersomstandigheden

Vooruitlopend op de eindrapportage, die in 2026 wordt opgemaakt, is gekeken op welke wijze de weersomstandigheden gedurende de onderzoeksperiode kan worden weergegeven.

Weersomstandigheden spelen een grote rol bij het vangen van nachtvlinders. In de zes vallen wordt

per vangsessie de actuele minimale en maximale temperaturen geregistreerd. De maantrend wordt beschreven aan de hand van KNMI historische data (KNMI, 2024). In tabel 1 worden hiervan de resultaten weergegeven. De KNMI omschrijvingen zijn hierbij omgezet naar cijfers, plus of min ten opzichte van de normaalwaarden. De brand is ontstaan tijdens een zeer warme, zeer droge periode met een record aan zonuren, dit in combinatie met een stevige ZO wind.

Gedurende de eerste vier onderzoeksjaren hebben we te maken met zeer wisselende omstandigheden. Het jaar na de brand en het jaar van de start van de monitoring was een gemiddeld jaar, gevolgd door een extreem warm, recordzonnig en droog 2022. De twee opvolgende jaren, 2023 en 2024, waren nat. 2023 was record nat en record warm. 2024 gaat de boeken in met een erg nat voorjaar en een warme zomer.

Temperatuur	mrt	apr	mei	jun	jul	aug	sep	okt	nov
normaal	6,5	9,8							
2020	1	3	0	3	-2	3	2	1	3
2021	0	-4	-3	3	-2	-1	2	1	1
2022	1	-1	1	2	0	3	0	3	2
2023	1	-2	0	5	0	0	3	3	2
2024	4	1	3	-1	0	3	2	2	0
2025									

Neerslag in mm	mrt	apr	mei	jun	jul	aug	sep	okt	nov
normaal		40							
2020	-1	-3	-3	2	-1	0	-1	2	-1
2021	-1	0	3	2	0	-2	-3	2	-2
2022	-4	0	0	2	-3	-3	2	-3	1
2023	3	2	-2	-3	2	2	-1	3	4
2024	-2	4	5	0	3	-2	2	-2	1
2025									

Zonuren	mrt	apr	mei	jun	jul	aug	sep	okt	nov
normaal		195							
2020	3	4	3	3	0	3	3	-3	3
2021	1	1	-1	2	-2	-2	2	0	0
2022	5	2	1	3	3	4	1	3	3
2023	-2	0	1	5	0	0	3	-1	0
2024	-2	-2	-2	1	0	2	2	2	0
2025									

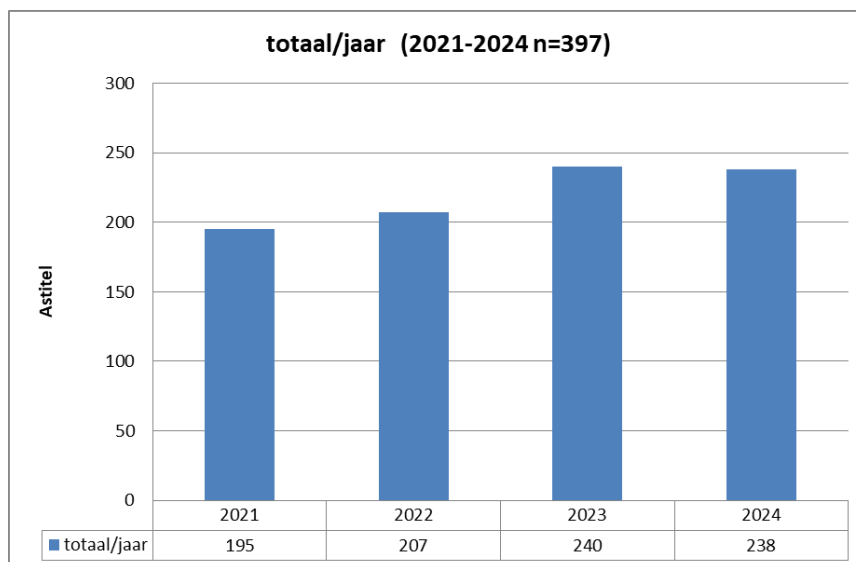
Legenda	Temperatuur	Neerslag	Zonuren
-5	record koud	record droog	record somber
-4	extreem koud	extreem doog	extreem somber
-3	zeer koud	zeer droog	zeer somber
-2	koel	droog	somber
-1	vrij koel	vrij droog	vrij somber
0	normaal	normaal	normaal
1	vrij warm	vrij nat	vrij zonnig
2	warm	nat	zonnig
3	zeer warm	zeer nat	zeer zonnig
4	extreem warm	extreem nat	extreem zonnig
5	record warm	record nat	record zonnig

Tabel 1: Weersomstandigheden sinds de brand in april 2020 tot eind 2025. Het vlammetje verwijst naar de maand waarin de brand op de Meinweg plaatsvond.

De resultaten

Algemeen

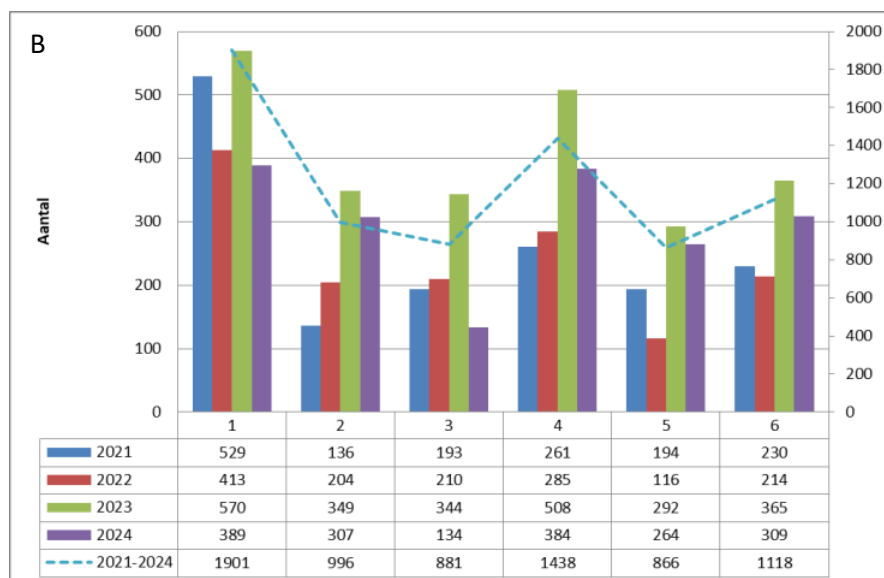
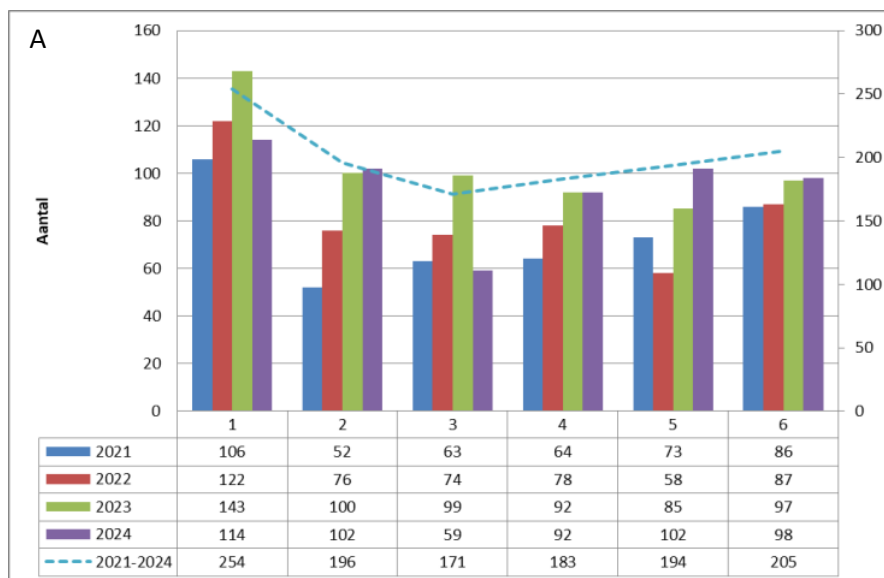
In 2024 zijn in totaal 238 soorten nachtvlinders aangetroffen. Dat is net iets minder dan de 240 soorten die in 2023 zijn gevangen. Het toenemend aantal soorten nachtvlinder, dat we zagen vanaf 2021, is hiermee een halt toegeroepen [Figuur 3]. Waarschijnlijk zijn de slechte weersomstandigheden in 2024 hier debet aan.

Figuur 3: Het aantal aangetroffen nachtvlindersoorten in de periode 2021-2024 op de Herkenbosscherheide. Het betreft totalen van de zes lichtvallen samen.

Bekijken we de resultaten van de zes vallen afzonderlijk [figuur 4A], dan blijkt dat met name de vallen op locatie 1 en 3 in 2024 minder soorten laten zien. Voor val 1 is dit opmerkelijk omdat dit de referentieval betreft die op een locatie staat waar geen brand gewoed heeft. Hier kunnen de weersomstandigheden een rol hebben gespeeld. De resultaten van locatie 3 in 2024 zijn beter te verklaren. Deze val vertoonde accuproblemen tijdens één en waarschijnlijke meerdere tellingen, waardoor de lamp niet de gehele nacht heeft gebrand. Het aantal exemplaren was in 2024, vanwege de weersomstandigheden, ook minder dan in 2023 [Figuur 4B].

In het algemeen tonen de waarnemingen dat het aantal soorten per val per jaar steeds groter wordt, waarschijnlijk veroorzaakt door een steeds verder ontwikkelende vegetatie na de brand in 2020.

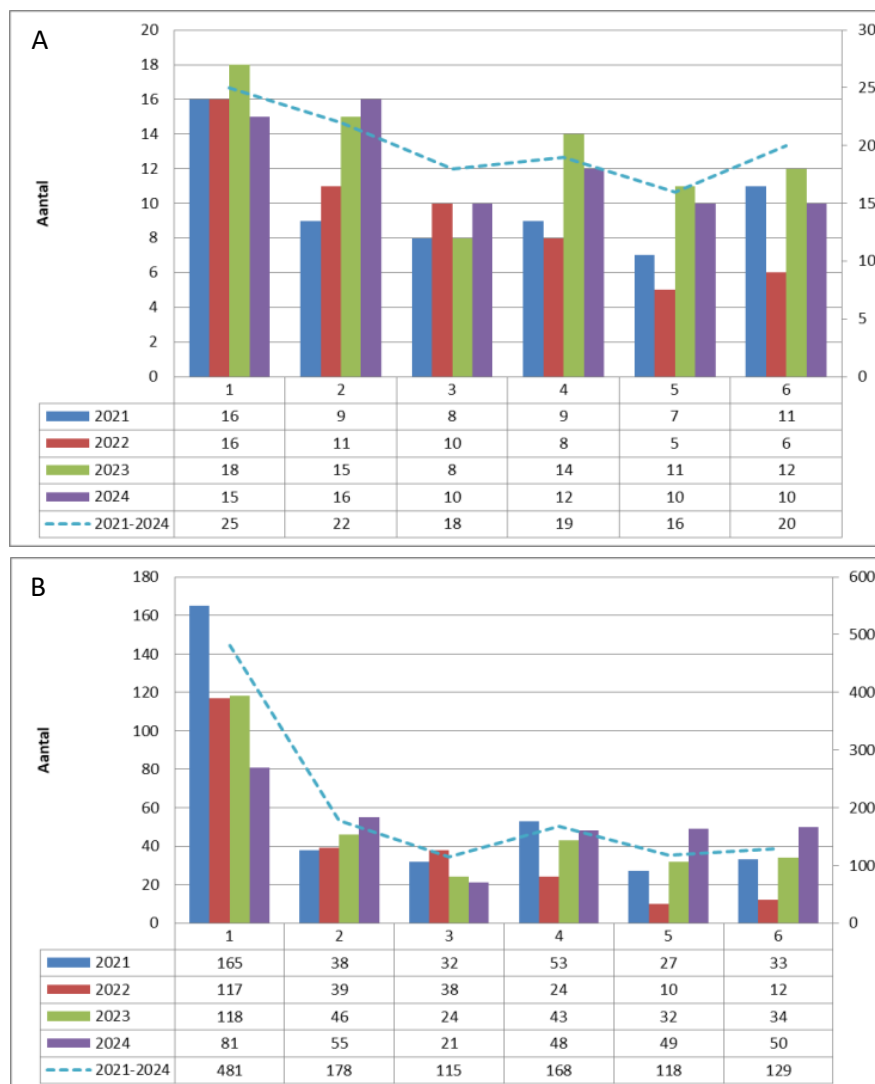
Figuur 4: Totaal aantal nachtvlindersoorten (A) en het aantal gevangen exemplaren (B) op de Herkenbosscherheide per vanglocatie in de periode 2021-2024.

Heidegebonden macro-nachtvlindersoorten

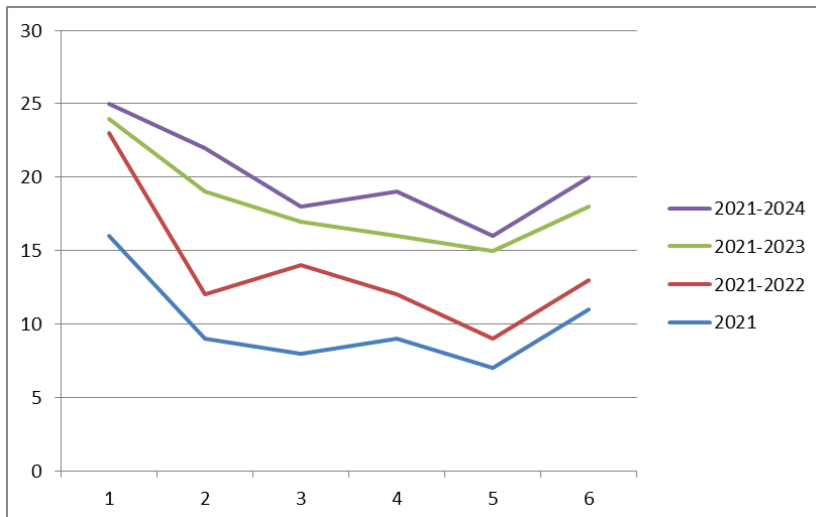
Het effect van de weersomstandigheden is ook terug te zien als we inzoomen op enkele heidegebonden macro-nachtvlinders. In vijf van de zes vallen is het aantal kenmerkende soorten gelijk gebleven en/of afgenomen ten opzichte van 2023, alleen de val op locatie 2 heeft meer soorten opgeleverd [Figuur 5A]. Deze val laat een trend zien zoals we die vooraf verwacht hadden. Door de regeneratie van de verbrande vegetatie wordt deze, groter en uitgebreider in aantal en omvang. Een toename van aantal soorten en gevangen exemplaren zou dus logisch zijn. De regeneratie is bij de vallen op locatie 2, 3, 4 en 5 identiek. Toch is de toename niet overal uniform, maar het soortenspectrum neemt jaarlijks wel toe [Figuur 6]. Op basis hiervan zouden we voorzichtig kunnen concluderen dat de vlinderfauna wat betreft de kenmerkende soorten zich langzaam aan het herstellen is. Opmerkelijk is de afname van het aantal gevangen exemplaren op locatie 1, de

referentieval [Figuur 5B]. Sinds de start van de monitoring in 2021 is het aantal gevangen vlinders afgenomen, terwijl op alle andere locaties sprake is van een toename. Dit zou ook weer een signaal kunnen zijn dat er sprake is van herstel van de vegetatie. De val op locatie 3 heeft zoals eerder al beschreven accuproblemen gehad, hetgeen de trend kan beïnvloeden.

De afname van het aantal exemplaren op locatie 1 komt voor een groot deel op conto van de Bonte worteluil (*Agrotis vestigialis*). De soort nam van 2021 tot 2024 af van 79 exemplaren naar één exemplaar. De rups van de Bonte worteluil overwintert en eet 's winters gewoon door aan de wortels van de waardplant, behalve in koude perioden; de rups verpopt zich begin juni onder de grond. De langdurig natte perioden in 2023 en 2024 kan de soort geen goed gedaan hebben. De soort leeft van diverse kruidachtige planten, waaronder Walstro, Muur en Zeepostelein, maar ook jonge dennen en grassen (De Vlinderstichting, 2024). Deze laatste groep is op de Herkenbosscherheide waarschijnlijk het hoofdvoedsel in de vorm van Pijpenstrootje.

Figuur 5: Totaal aantal kenmerkende soorten voor heidegebieden* (A) en het aantal gevangen exemplaren (B) op de Herkenbosscherheide per vanglocatie in de periode 2021-2024. (*voorlopige lijst macronachtvlinders, zie bijlage 3).

Figuur 6: Cumulatief overzicht van het aantal kensoorten op de Herkenbosscherheide vanaf 2021 per vanglocatie.

Nieuwe soorten voor NP de Meinweg

Ondanks het natte en wisselvallige jaar zijn in 2024 weer een aantal nieuwe soorten toegevoegd aan de al indrukwekkende lijst van waargenomen nachtvlinders op de Meinweg. Een lijst die in 2013 1354 soorten bevatte (HERMANS et al, 2013), maar na 2013 zeker verder is uitgebreid. Uitgaande van HERMANS et al (2013) en de data zichtbaar op waarneming.nl zijn door deze monitoring de volgende macro-nachtvlinders aan de lijst toegevoegd:

Walstrospanner (*Costaconvexa polygrammata*)

Deze tot de familie Geometridae behorende spanner is in Nederland vrij zeldzaam [figuur 7]. Het betreft een soort die sinds een aantal jaren op de Veluwe plaatselijk een gewone verschijning is, maar komt ook voor in Drenthe en Zuidoost-Friesland. Slechts een enkele keer wordt de soort buiten deze gebieden aangetroffen. De soort was vroeger bekend uit het oosten van Noord-Brabant en het midden van Limburg. De Walstrospanner komt vooral voor op heiden en dan met name de randvegetaties, maar ook in lariksbossen met een ondergroei van Liggend walstro (*Galium saxatile*), de waardplant. De soort is in Nederland thans niet bedreigd. (bron www.vlinderstichting.nl).

*Figuur 7: De Walstrospanner (*Costaconvexa polygrammata*), nieuw voor Nationaal Park de Meinweg in 2024.*

Nazomeruil (*Ammoconia caecimacula*)

De tot de Noctuidae behorende Nazomeruil is ook nieuw voor Nationaal Park de Meinweg [Figuur 8]. Het betreft een vrij zeldzame soort die vrijwel uitsluitend voorkomt in de duinen van Noord-Holland en op de Veluwe. Dit maakt de waarneming van de soort in Limburg nog specialer. De Nazomeruil komt voor in duinen en open heiden. Als waardplant dienen diverse kruidachtige planten, waaronder Zuring (*Rumex spec.*), Paardenbloem (*Taraxacum spec.*), Walstro (*Galium spec.*) en Helmkruid (*Scrophularia spec.*). De soort is in Nederland thans ernstig bedreigd.

Figuur 8: Nazomeruil (*Ammoconia caecimacula*) is een ernstig bedreigde soort in Nederland.

Opmerkelijk is dat er in 2024 meerdere, voor de auteurs nieuwe, soorten zijn aangetroffen met Walstro als gemeenschappelijke waardplant. Het betreft de Tandjesuil (*Sideridis turbida*), een soort die vooral voorkomt in de duinen en heiden en verspreid en lokaal op de zandgronden in het binnenland [Figuur 9]. De soort is in Nederland thans bedreigd. Ook de Zuidelijke bandspanner (*Nycterosea obstipata*) kan op Walstro leven. Het is een trekvlinder die hier vanaf april/mei arriveert, maar meestal pas tussen juli en oktober wordt gezien (bron De Vlinderstichting). De soort is op de Meinweg aangetroffen op 19 oktober 2024.

Figuur 9: Tandjesuil (*Sideridis turbida*)

Vale stofuil (*Athetis hospes*)

Deze in Nederland zeer zeldzame vlindersoort is voor het eerst waargenomen in 2007 in westelijk Zeeuws-Vlaanderen [Figuur 10]. De Vale stofuil wordt aangetroffen op warme (vochtige) open plaatsen, duinen, bosranden en parken. Als waardplant dienen diverse kruidachtige planten, waaronder weegbree, paardenbloem, zuring en moerasspirea. (De Vlinderstichting.nl). De soort wordt verspreid over Nederland in lage aantallen waargenomen, voornamelijk in augustus (waarneming.nl).

Figuur 10: Vale stofuil (Athetis hospes), nieuw voor Nationaal Park de Meinweg.

In 2024 werden twee nieuwe micro-nachtvlinders aangetroffen tijdens de monitoring [Figuur 11]. Het betreft de Satijnlichtmot (*Palpita vitrealis*) een trekvlinder en exoot die niet kan overleven in de vrije natuur in Nederland (microlepidoptera.nl, 2024). De tweede soort is de Dennenappelbladroller (*Gravitarmata margarotana*). De soort is voor het eerst in Nederland gevangen in 1995 bij Luyksgestel, Noord-Brabant. De rupsen van de Dennenappelbladroller leven in twijgen en kegels van Pinus- en Abies-soorten. De soort overwintert als pop. Er is nog weinig bekend over de biologie (microlepidoptera.nl, 2024)

Figuur 11: Satijnlichtmot (Palpita vitrealis) en Dennenappelbladroller (Gravitarmata margarotana), nieuw voor de Meinweg in 2024.

Literatuur

ASSELDONK, E. van & M. POETH. 2021. Nachtvinders op de verbrande heide van Nationaal Park de Meinweg 2021. Eigen uitgave Stichting Koekeloere, Wessem

HERMANS, J.T., E. van ASSELDONK & J. BOEREN. 2013. De Biodiversiteit van Nationaal Park de Meinweg, een overzicht van alle waargenomen planten en dieren in de periode 1900-2012. Stichting Natuurpublicaties Limburg, Maastricht.

KNMI, 2024. <https://www.knmi.nl/nederland-nu/klimatologie/maand-en-seizoensoverzichten/>, geraadpleegd dec.2024

De Vlinderstichting (2024), <https://www.vlinderstichting.nl/vlinders>, geraadpleegd dec 2024

Microlepidoptera (2024), <https://microvlinders.nl/>, geraadpleegd dec 2024.

Dankwoord

Dank is verschuldigd aan SBB voor de opdracht en het verstrekken van de benodigde ontheffingen. Jan Hermans wordt bedankt voor het doornemen van de conceptversie van dit verslag en de uitgevoerde vegetatiekarteringen.

Bijlage: macro-nachtvlinders

Familie/soort	wetenschappelijke naam	2021	2022	2023	2024	Totaal
Cossidae - houtboorders	Aantal soorten 2	1		3		4
wilgenhoutrups	Cossus cossus	1		2		3
gestippelde houtvlinder	Zeuzera pyrina			1		1
Drepanidae - eenstaartjes	Aantal soorten: 8	17	38	43	97	195
berkeneenstaart	Drepana falcataria		2	1	2	5
bleke eenstaart	Falcaria lacertinaria	2	1	4	5	12
vuursteenvlinder	Habrosyne pyritoides		1		1	2
groenige orvlinder	Polyploca ridens	1	28	19	45	93
peppel-orvlinder	Tethea ocularis			1		1
or-vlinder	Tethea or			1	1	2
gele eenstaart	Watsonalla binaria	14	3	17	38	72
beukeneenstaart	Watsonalla cultraria		3		5	8
Erebidae - Spinneruilen	Aantal soorte: 30	161	56	157	220	594
grote beer	Arctia caja	3		1		4
zwart beertje	Atolmis rubricollis		1	1	1	3
meriansborstel	Calliteara pudibunda	16	14	20	15	65
wit weeskind	Catephia alchymista	1		1		2
blauw weeskind	Catocala fraxini				1	1
karmozijnrood weeskind	Catocala sponsa			2	3	5
vierstipbeertje	Cybosia mesomella			1		1
mendicabeer	Diaphora mendica	1	2	4	2	9
vaal kokerbeertje	Eilema caniola			3	1	4
streepkokerbeertje	Eilema complana	47	5	19	42	113
naaldboombeertje	Eilema depressa	1	1	4	25	31
glad beertje	Eilema griseola			2	3	5
plat beertje	Eilema lurideola				1	1
geel beertje	Eilema sororcula		2		2	4
prachtpurperuiltje	Eublemma purpurina			4		4
spanse vlag	Euplagia quadripunctaria			7	1	8
donsvlinder	Euproctis similis		2	2		4
bruine sikkelluil	Laspeyria flexula	16	16	7	40	79
viervlakvlinder	Lithosia quadra				10	10
plakker	Lymantria dispar	7		11	1	19
nonvlinder	Lymantria monacha	2		2		4
rozenblaadje	Miltochrista miniata	4	2		3	9
witvlakvlinder	Orgyia antiqua			3	4	7
gele snuituil	Paracolax tristalis	6	3	46	10	65
muisbeertje	Pelosia muscerda	2	1	3	3	9
kleine beer	Phragmatobia fuliginosa	51	4	14	20	89
stro-uiltje	Rivula sericealis	1	1		30	32
witte tijger	Spilosoma lubricipeda	2	1		1	4
gele tijger	Spilosoma lutea		1			1
rondvleugelbeertje	Thumatha senex	1			1	2
Geometridae - spanners	Aantal soorten: 77	170	207	196	366	939
groene blokspanner	Acasis viretata				1	1
najaarsspanner	Agriopis aurantiaria			1		1
kleine voorjaarsspanner	Agriopis leucophaearia				1	1
grote voorjaarsspanner	Agriopis marginaria	2	2		1	5
variabele spikkelspanner	Alcis repandata			1		1
najaarsboomspanner	Alsophila aceraria	3				3
voorjaarsboomspanner	Alsophila aescularia	1	34			35

Familie/soort	wetenschappelijke naam	2021	2022	2023	2024	Totaal
Geometridae - spanners						
sint-janskruiddblokspanner	Aplocera efformata			1		1
voorjaarsspanner	Apocheima hispidaria				2	2
peper-en-zoutvlinder	Biston betularia	1	2	3	3	9
vroege spanner	Biston strataria	1	6		3	10
dennenspanner	Bupalus piniaria	28			21	49
bruine grijsbandspanner	Cabera exanthemata	2	2	1		5
witte grijsbandspanner	Cabera pusaria	3	2	2	1	8
appeltak	Campaea margaritata	31	6	8	17	62
gestreepte goudspanner	Camptogramma bilineata		1	3		4
herfstbremspanner	Chesias legatella		5	5	13	23
klaverspanner	Chiasmia clathrata	1			9	10
papegaaitsje	Chloroclysta siterata		1	1	3	5
kleine groenbandspanner	Colostygia pectinataria	1				1
gepluimde spanner	Colotois pennaria	2	7		4	13
walstrospanner	Costaconvexa polygrammata				1	1
berkenoogspanner	Cyclophora albipunctata				2	2
gele oogspanner	Cyclophora linearia				1	1
gestippelde oogspanner	Cyclophora punctaria	8	2	9	1	20
gewone spikkelspanner	Ectropis crepuscularia		5		3	8
gewone heispanner	Ematurga atomaria			1		1
geelschouderspanner	Ennomos alniaria			2		2
gehakkelde spanner	Ennomos erosaria				1	1
gewone bandspanner	Epirrhoe alternata	1	1		1	3
herfstspanner	Epirrita dilutata		7			7
grote wintervlinder	Erannis defoliaria	1	3		15	19
voorjaarsdwergspanner	Eupithecia abbreviata		16	5	10	31
hopdwergspanner	Eupithecia assimilata				1	1
zwartvlekdwergspanner	Eupithecia centaureata	2	1	2	5	10
oranje dwergspanner	Eupithecia icterata		1			1
smalvleugeldwergspanner	Eupithecia nanata	10	5	7	19	41
vingerhoedskruiddwergspanner	Eupithecia pulchellata			1	1	2
grijze dwergspanner	Eupithecia subfuscata	1				1
guldenroededwergspanner	Eupithecia virgaureata	1	2			3
gewone dwergspanner	Eupithecia vulgata			1		1
zomervlinder	Geometra papilionaria	1		1		2
zwartkamdwergspanner	Gymnoscelis rufifasciata		4	1	1	6
kleine zomervlinder	Hemithea aestivaria			1	2	3
rode dennenspanner	Hylaea fasciaria	6	3	9	12	30
ringspikkelspanner	Hypomecis punctinalis	1			2	3
grote spikkelspanner	Hypomecis roboraria		1	4	8	13
grijze stipspanner	Idaea aversata	3		2		5
schildstipspanner	Idaea biselata				1	1
geblokte stipspanner	Idaea emarginata		1	1		2
schaduwstipspanner	Idaea rusticata	1				1
egale stipspanner	Idaea straminata	4	3	30	2	39
satijnstipspanner	Idaea subsericeata	8	1	10		19
gerande spanner	Lomaspilis marginata	1		4		5
Dunvlerkspanner	Lycia hirtaria	5	34			39
donker klaverblaadje	Macaria alternata	1		2		3
gerimpelde spanner	Macaria liturata	7	2	7	10	26
klaverblaadje	Macaria notata	1	1			2
zuidelijke bandspanner	Nycterosea obstipata				1	1
kleine wintervlinder	Operophtera brumata	4				4
hagedoornvlinder	Opisthograptis luteolata	1			1	2

Familie/soort	wetenschappelijke naam	2021	2022	2023	2024	Totaal	
Geometridae - spanners							
grijze heispanner	Pachycnemia hippocastanaria	8	18	26	126	178	
witvleespikkelspanner	Parectropis similaria	1				1	
gestreepte bremspanner	Perconia strigillaria	2	1		14	17	
taxusspikkelspanner	Peribatodes rhomboidaria	1	2	7		10	
varenspanner	Petrophora chlorosata	5	4	5	18	32	
geelbruine bandspanner	Plagodis pulveraria		1	2		3	
grijsgroene zomervlinder	Pseudoterpna pruinata	3	9	18	12	42	
bosspanner	Scopula immutata				1	1	
purperen stipspanner	Scopula rubiginata	1		2		3	
halvemaanvlinder	Selenia tetralunaria		1		1	2	
geblokte zomervlinder	Thalera fimbrialis	2	6	2		10	
hoekbanddennenspanner	Thera firmata				1	1	
naaldboomspanner	Thera obeliscata	2	2	6	11	21	
witte sparspanner	Thera vetustata			1		1	
lieveling	Timandra comae	1	2	1	1	5	
vierbandspanner	Xanthorhoe ferrugata				1	1	
Hepialidae - wortelboorders		Aantal soorten: 1		5		5	
oranje wortelboorder	Triodia sylvina		5			5	
Lasiocampidae - spinners		Aantal soorten: 7	24	28	54	30	136
dennenspinner	Dendrolimus pini	5	2	4	7	18	
rietvink	Euthrix potatoria	4	3	11	7	25	
hageheld	Lasiocampa quercus	5			2	7	
kleine hageheld	Lasiocampa trifolii		1	5		6	
veelvraat	Macrothylacia rubi	9	8	3	9	29	
ringelrups	Malacosoma neustria	1	12	31	5	49	
espenblad	Phyllodesma tremulifolium		2			2	
Lasiocampidae - spinners		Aantal soorten: 1	6	5	5	6	22
zwarte herfstspinner	Poecilocampa populi	6	5	5	6	22	
Limacodidae - slakrupsen		Aantal soorten: 1	2	3	20	42	67
slakrups	Apoda limacodes	2	3	20	42	67	
Noctuidae - uilen		Aantal soorten: 105	4471	4682	5242	4551	2766
bont schaapje	Acronicta aceris				1	1	
schaapje	Acronicta leporina		2	1		3	
schilddrager	Acronicta megacephala	2		1		3	
zuringuil	Acronicta rumicis	1	2		7	10	
bruine herfstuil	Agrochola circellaris		3		2	5	
roodachtige herfstuil	Agrochola helvola		1			1	
zwartstipvlinder	Agrochola lota	1	3			4	
geelbruine herfstuil	Agrochola macilenta		3			3	
gewone worteluil	Agrotis exclamationis	1	1	1	1	4	
grote worteluil	Agrotis ipsilon		2		3	5	
puta-uil	Agrotis puta			2		2	
gewone velduil	Agrotis segetum	1		2		3	
bonte worteluil	Agrotis vestigialis	154	108	10	6	278	
meidoornuil	Allophyes oxyacanthae				1	1	
nazomeruil	Ammonoconia caecimacula				1	1	
piramidevlinder	Amphipyra pyramidea	3	1	14	3	21	
boksbaardvlinder	Amphipyra tragopoginis	1				1	
roodbont heide-uiltje	Anarta myrtilli	4	1	26	9	40	

Familie/soort	wetenschappelijke naam	2021	2022	2023	2024	Totaal
Noctuidae - uilen						
graswortelvlinder	Apamea monoglypha		2	7		9
kweekgrasuil	Apamea sordens				1	1
zwarte witvleugeluil	Aporophyla nigra	1	5	2	20	28
kromzitter	Asteroscopus sphinx		2		20	22
vale stofuil	Athetis hospes				1	1
gamma-uil	Autographa gamma	1	1	4		6
houtspaander	Axylia putris				5	5
groene weide-uil	Calamia tridens	4	10	13	7	34
rode vlekkenuil	Cerastis rubricosa		1		1	2
zeggeboorder	Chortodes pygmina	2	21	9	23	55
hoogveenaarduil	Coenophila subrosea		1			1
hazelaaruil	Colocasia coryli	5	6	1	8	20
roodkopwinteruil	Conistra erythrocephala	2	58	11	19	90
donkere winteruil	Conistra ligula		1		1	2
gevlekte winteruil	Conistra rubiginea	4	11	3		18
bosbesuil	Conistra vaccinii	1	24	9	17	51
hyena	Cosmia trapezina	1	1	17	8	27
schedeldrager	Craniophora ligustri			1		1
donkergroene korstmosuul	Cryphia algae	3	1	1		5
zilverstreep	Deltote bankiana				2	2
koperuil	Diachrysis chrysitis			1		1
eikenuiltje	Dryobotodes eremita	1	4	1	2	8
vogelwiekje	Dypterygia scabriuscula	1	4	2	4	11
gemarmerd heide-uiltje	Elaphria venustula	1			1	2
gele uil	Energia paleacea		2	1		3
grijze herfstuil	Eugnorisma glareosa	5		15	1	21
wachtervlinder	Eupsilia transversa		2			2
graanworteluil	Euxoa tritici	47	16	60	3	126
spurrie-uil	Hadula trifolii			2		2
katoendaguil	Helicoverpa armigera				3	3
egale stofuil	Hoplodrina blanda			2		2
gewone stofuil	Hoplodrina octogenaria	2	6	6	2	16
moeras-micro-uil	Hypenodes humidalis				1	1
groente-uil	Lacanobia oleracea	1	1	2	3	7
moeras-w-uil	Lacanobia splendens			1		1
brede w-uil	Lacanobia w-latinum	2				2
gageluil	Lithophane lamda		1			1
lichtgrijze uil	Lithophane ornitopus		7	2	9	18
geelbruine houtuil	Lithophane socia			1		1
gewone grasuil	Luperina testacea	2	6	5	3	16
granietuil	Lycophotia porphyrea	38	7	17	17	79
kooluil	Mamestra brassicae	2	1	1	1	5
zandhalmuiltje	Mesoligia furuncula			1		1
zwart weeskind	Mormo maura			1		1
witstipgrasuil	Mythimna albipuncta	4		8	1	13
gekraagde grasuil	Mythimna ferrago	1	1	1		3
stompvleugelgrasuil	Mythimna impura	2	2	8		12
bleke grasuil	Mythimna pallens	4	15	88	7	114
grijze grasuil	Mythimna pudorina		6	2		8
spitsvleugelgrasuil	Mythimna straminea	1				1
tweestreepgrasuil	Mythimna turca		1			1
zuidelijke grasuil	Mythimna vitellina	1	2	17	22	42
volgeling	Noctua comes	1		10	3	14
breedbandhuismoeder	Noctua fimbriata	6	8	32	5	51

Familie/soort	wetenschappelijke naam	2021	2022	2023	2024	Totaal	
Noctuidae - uilen							
kleine huismoeder	Noctua interjecta		1	8		9	
open-breedbandhuismoeder	Noctua janthe	2	7	9	5	23	
zwartpuntvolgeling	Noctua orbona	1				1	
huismoeder	Noctua pronuba	54	12	605	130	801	
lisdoddeboorder	Nonagria typhae		1			1	
haarbos	Ochropleura plecta	1	1	2	4	8	
oranjegeel halmuiltje	Oligia fasciuncula	1				1	
donker halmuiltje	Oligia latruncula				1	1	
maansikkeluil	Omphaloscelis lunosa		5			5	
tweestreepvoorjaarsuil	Orthosia cerasi	2	3	1	6	12	
kleine voorjaarsuil	Orthosia cruda	24	41	5	2	72	
nunvlinder	Orthosia gothica		3	2	1	6	
variabele voorjaarsuil	Orthosia incerta	1	3	2	2	8	
eikenvoorjaarsuil	Orthosia miniosa	3	105	5	1	114	
gevlekte pijluil	Pachetra sagittigera	2			2	4	
dennenuil	Panolis flammea		10	3	1	14	
schijn-nonvlinder	Panthea coenobita			1		1	
dubbelstipvoorjaarsuil	Perigrapha munda		1			1	
agaatvlinder	Phlogophora meticulosa			3	9	12	
marmeruil	Polia nebulosa		1	2		3	
donkere marmeruil	Protodeltote pygarga		2	9	3	14	
randvlekuil	Rusina ferruginea	1	8	3	3	15	
tandjesuil	Sideridis turbida				1	1	
geelvleugeluil	Thalpophila matura			4		4	
donkere grasuil	Tholera cespitis			8		8	
Gelijnde grasuil	Tholera decimalis	5		25		30	
saffraangouduil	Tiliacea aurago				1	1	
meldevlinder	Trachea atriplicis		1			1	
late heide-uil	Xestia agathina	1		3		4	
kastanjebruine uil	Xestia castanea	3		6	1	10	
zwarte c-uil	Xestia c-nigrum	13	67	52	75	207	
vierkantvlekuil	Xestia xanthographa	1		16		17	
kamperfoelie-uil	Xylocampa areola		2			2	
Nolidae - visstaartjes		Aantal soorten: 5	7	6	8	4	25
licht visstaartje	Nola aerugula	2	4	2	2	10	
zilveren groenuil	Pseudoips prasinana	5	1	3	1	10	
variabele eikenuil	Nycteola revayana		1		1	2	
vroeg visstaartje	Nola confusalis			1		1	
kleine groenuil	Earias clorana			2		2	
Notodontidae - tandvlinders		Aantl soorten: 18	58	81	76	119	334
witte hermelijnvlinder	Cerura erminea				1	1	
donkere wapendrager	Clostera pigra		1			1	
gestreepte tandvlinder	Drymonia dodonaea		1			1	
witlijntandvlinder	Drymonia querna		4	1	1	6	
maantandvlinder	Drymonia ruficornis		25	28	25	78	
zuidelijke tandvlinder	Drymonia velitaris	1		1		2	
berkenhermelijnvlinder	Furcula bicuspis	3		12	7	22	
kleine hermelijnvlinder	Furcula furcula	2				2	
draak	Harpyia milhauseri	1			3	4	
dromedaris	Notodonta dromedarius	1	1	2	3	7	
eikentandvlinder	Peridea anceps	5	30	11	22	68	
wapendrager	Phalera bucephala	37	3	4	30	74	

Familie/soort	wetenschappelijke naam	2021	2022	2023	2024	Totaal
Notodontidae - tandvlinders						
berkenbrandvlerkvlinder	Pheosia gnoma	6	8	13	22	49
brandvlerkvlinder	Pheosia tremula				1	1
snuitsvlinder	Pterostoma palpina		1			1
kroonvogeltje	Ptilodon capucina	2	4	2	2	10
esdoortandvlinder	Ptilodon cucullina			2		2
eekhoorn	Stauropus fagi		3		2	5
Notodontidae - tandvlinders	Aantal soorten: 2	28		97		125
eikenprocessierups	Thaumetopoea processionea	28		95		123
bruine wapendrager	Clostera curtula			2		2
Saturniidae - nachtpauwogen						
Saturniidae - nachtpauwogen	Aantal soorten: 1		1	3	5	9
nachtpauwoog	Saturnia pavonia		1	3	5	9
Shingidae - pijlstaarten						
Shingidae - pijlstaarten	Aantal soorten: 4	8	3	13	9	33
groot avondrood	Deilephila elpenor		1			1
populierenpijlstaart	Laothoe populi	1	1	3	1	6
pauwoogpijlstaart	Smerinthus ocellatus	1			3	4
dennenpijlstaart	Sphinx pinastri	6	1	10	5	22

Bijlage: micro-nachtvlinders

Familie/soort	wetenschappelijke naam	2021	2022	2023	2024	Totaal
Adelidae	Aantal soorten: 1				4	4
smaragdlangsprietmot	Adela reaumurella				4	4
Blastobasidae	Aantal soorten: 1			1		1
grauwe spaandermot	Blastobasis phycidella			1		1
Chimabachidae	Aantal soorten: 2	5	6	2	3	16
herfstkortvleugelmot	Diurnea lipsiella	4	1	2	1	8
voorjaarskortvleugelmot	Diurnea fagella	1	5		2	8
Coleophoridae	Aantal soorten: 1				2	2
witte wilgenkokermot	Coleophora albidella				1	1
driekleurige bremkokermot	Coleophora saturatella				1	1
Crambidae	Aantal soorten: 37	102	205	200	141	648
duikermot	Acentria ephemerella		43			43
gepijld grasmot	Agriphila geniculea	1	1	2	27	31
moerasgrasmot	Agriphila inquinatella	15	92	32	1	140
witlijngrasmot	Agriphila latistria	6	10	7	29	52
blauwooggrasmot	Agriphila straminella	1	1	2		4
variabele grasmot	Agriphila tristella	2	6	4	7	19
lichte coronamot	Anania lancealis			1		1
salielichtmot	Anania verbascalis	1			1	2
lisdoddesnuitmot	Calamotropha paludella			1		1
drietandvlakjesmot	Catoptria falsella	1				1
gelijnde vlakjesmot	Catoptria margaritella			1		1
egale vlakjesmot	Catoptria pinella	2	1	5	3	11
zwartbruine vlakjesmot	Catoptria verellus		2			2
gewone grasmot	Chrysoteuchia culmella	3	1	61		65
vroege grasmot	Crambus lathoniellus				1	1
zilverstreepgrasmot	Crambus pascuella		10	2	6	18
bleke grasmot	Crambus perlella		2	2		4
streepjesgrasmot	Crambus pratella			1	1	2
buxusmot	Cydalima perspectalis		1	3	2	6
waterleliemot	Elophila nymphaeata	10		4	1	15
zwartvlekgranietmot	Eudonia delunella			1	1	2
variabele granietmot	Eudonia mercurella	49	11	47	6	113
nazomergranietmot	Eudonia truncicolella			1		1
aangebrande valkmot	Evergestis extimalis			1		1
geelzoommot	Loxostege sticticalis			3		3
luipaardlichtmot	Nomophila noctuella		2		2	4
egelskopmot	Nymphula nitidulata		2	1		3
satijnlichtmot	Palpita vitrealis				1	1
krabbenscheermot	Parapoynx stratiotata	2	2			4
oranjebruine grasmot	Pediasia contaminella	5	5	5	7	22
baardsnuitmot	Platytes alpinella	3	3			6
parelmoermot	Pleuroptya ruralis				1	1
weegbreemot	Pyrausta despicata		7	11	1	19
purpermot	Pyrausta purpuralis		2	1		3
vroege granietmot	Scoparia ambigualis	1			3	4
duingrasmot	Thisanotia chrysonuchella				32	32
oranje kruidenmot	Udea ferrugalis		1	1	8	10

Familie/soort	wetenschappelijke naam	2021	2022	2023	2024	Totaal
Depressariidae	Aantal soorten: 3				3	3
blauwvlekkaartmot	Agonopterix alstromeriana				1	1
spitse kaartmot	Agonopterix nervosa				1	1
vale bremskaartmot	Agonopterix scopariella				1	1
Eriocraniidae	Aantal soorten: 1		4		9	13
eikenpurpermot	Dyseriocrania subpurpurella		4		9	13
Gelechiidae	Aantal soorten: 12	326	57	31	30	444
spikkelpalpmot	Anacampsis blattariella	1		1		2
bremscheutboorder	Anarsia spartiella			1	3	4
heidepistoolmot	Aristotelia ericinella	3		2		5
zuringpalpmot	Aroga velocella	8	25	12	20	65
dennenlotmot	Exoteleia dodecella			2		2
streepbandmot	Isophrictis striatella	11				11
olijfkleurige boegsprietmot	Monochroa tenebrella			1		1
heidepalpmot	Neofaculta ericetella			1	2	3
pronkpalpmot	Pseudotelphusa scalella	3			1	4
bruine zoompalpmot	Sophronia semicostella			1		1
maanpalpmot	Teleiodes luculella	5		3	3	11
fraaie korrelpalpmot	Teleiopsis diffinis	295	32	7	1	335
Glyphipterigidae	Aantal soorten: 1	1				1
grote parelmot	Glyphipterix thrasonella	1				1
Gracillariidae	Aantal soorten: 2	2	3	1		6
eikenstelmtot	Caloptilia robustella	2	1	1		4
gewone eikenvouwmot	Phyllonorycter quercifoliella		2			2
Lypusidae	Aantal soorten: 1				1	1
zomerzaksikkelmot	Agnoea josephinae				1	1
Oecophoridae	Aantal soorten: 10	3	8	4	22	37
appelmolmboorder	Epicallima formosella	1				1
italiaanse kaneelsikkelmot	Metalampra italica	1				1
kleine mosboorder	Batia lunaris	1		1		2
esperiamot	Esperia sulphurella			1	4	5
zwamboorder	Crassa unitella			1	7	8
gmsmot	Pleurota bicostella		8		8	16
bruine molmboorder	Harpella forficella			1		1
lichte zwamboorder	Crassa tinctella				1	1
zilverstraalmot	Schiffermuelleria schaefferella				1	1
molmboorder	Oecophora bractella				1	1
Peleopodidae	Aantal soorten: 1	15	7	9	2	33
vuurmot	Carcina quercana	15	7	9	2	33
Plutellidae	Aantal soorten: 1	1	2	7	6	16
koolmotje	Plutella xylostella	1	2	7	6	16
Psychidae	Aantal soorten: 1		1			1
buikige zakdrager	Siederia listerella		1			1
			1			1

Familie/soort	wetenschappelijke naam	2021	2022	2023	2024	Totaal
Pterophoridae	Aantal soorten: 2			1	1	2
streepzaadvedermot	Crombrugghia distans			1		1
windevedermot	Emmelina monodactyla				1	1
Pyralidae	Aantal soorten: 13	137	43	156	112	448
eikentopspinselmot	Acrobasis consociella			1		1
hoekige mutsjeslichtmot	Acrobasis marmorea			1		1
oranje eikenlichtmot	Acrobasis repandana		1	20	3	24
rode eikenlichtmot	Acrobasis tumidana	29	7	9	1	46
helmgrasmot	Anerastia lotella	1		2	1	4
boslichtmot	Cryptoblabes bistriga			2		2
geelpalpmot	Eccopisa effractella		2	1		3
strooiselmot	Endotricha flammealis	28	4	44	10	86
berkenlichtmot	Ortholepis betulae			1	2	3
heidelichtmot	Pempelia palumbella	1		8	1	10
eikenlichtmot	Phycita roborella	9		30	1	40
grijze heidelichtmot	Pyla fusca	50	16			66
pinokkiomot	Synaphe punctalis	19	13	37	93	162
Tortricidae	Aantal soorten: 39	40	30	135	49	254
vruchtbladroller	Adoxophyes orana		1			1
distelbladroller	Agapeta hamana			1		1
zonneproetbladroller	Aleimma loeflingiana		3	6	2	11
dwaarsstreephaakbladroller	Ancylis achatana			1		1
oranje haakbladroller	Ancylis mitterbacheriana			2	2	4
heidehaakbladroller	Ancylis uncella	1				1
berkenmarmerbladroller	Apotomis betuletana				4	4
zwartwitte marmerbladroller	Apotomis turbidana		1			1
grote appelbladroller	Archips podana			4	4	8
gevlamde bladroller	Archips xylostearna		1	40	8	49
gewone biesbladroller	Bactra lancealana	2	5	1	2	10
reuzenbladroller	Choristoneura hebenstreitella	2			1	3
klimopbladroller	Clepsis dumicolana		1			1
sint-jacobsbladroller	Cochylis atricapitana	2	2			4
oranje eikenbladroller	Cydia amplana	4		4		8
fruitmot	Cydia pomonella		1			1
gewone spiegelmot	Cydia splendana	9		15	1	25
schemerbladroller	Epagoge grotiana		2	1		3
witte oogbladroller	Epinotia bilunana	2			1	3
variabele oogbladroller	Epinotia nisella	1				1
zalmkleurig knoopvlekje	Eucosma metzneriana			1		1
bonte fruitbladroller	Eudemis profundana	2	7	9		18
dennenappelbladroller	Gravitar mata margarotana				2	2
loofboombladroller	Gypsonoma dealbana			1		1
gewone witvlakbladroller	Hedya nubiferana	1			1	2
kleine stipbladroller	Metendothenia atropunctana	1				1
geisha	Olethreutes arcuella			1		1
fruitdwergbladroller	Pammene argyrana			1	2	3
kersenbladroller	Pandemis cerasana	1			2	3
tweebandbladroller	Piniphila bifasciana				1	1
gewone dennenknopmot	Pseudococcyx turionella				1	1
koraalbladroller	Ptycholoma lecheana	1				1
grijze dennenlotboorder	Rhyacionia pinivorana	1				1
rode knopbladroller	Spilonota ocellana			14	1	15
zwarte eikenbladroller	Strophedra nitidana				2	2

Familie/soort	wetenschappelijke naam	2021	2022	2023	2024	Totaal
Tortricidae						
struikbladroller	Syndemis musculana			1		1
voorjaarsbladroller	Tortricodes alternella	1	2		1	4
groene eikenbladroller	Tortrix viridana	8	4	24	4	40
grootkopbladroller	Zeiraphera isertana	1		8	7	16
Yponomeutidae		Aantal soorten: 2		4	8	1
vogelkersstippelmot	Yponomeuta evonymella		2	6	1	9
wilgenstippelmot	Yponomeuta orrella		2	2		4
Ypsolophidae		Aantal soorten: 1		1		1
witvlekspitskopmot	Ypsolopha parenthesesella		1			1

Bijlage 3: Voorlopige lijst van kenmerkende macronachtvlinders van heidegebieden

Erebidae - Spinneruilen		Noctuidae - uilen	
kleine beer	Phragmatobia fuliginosa	bonte grasuil	Cerapteryx graminis
gauwe borstel	Calliteara fascelina	bonte worteluil	Agrotis vestigialis
gepijld micro-uil	Schrankia costaestrigalis	erwtenuil	Ceramica pisi
Geometridae - spanners		gemarmerd heide-uiltje	Elaphria venustula
geblokte zomervlinder	Thalera fimbrialis	geogde w-uil	Lacanobia contigua
gestreepte bremspanner	Perconia strigillaria	gevlekte pijluil	Pachetra sagittigera
gewone heispanner	Ematurga atomaria	graanworteluil	Euxoa tritici
grijsgroene zomervlinder	Pseudoterpna pruinata	granietuil	Lycophotia porphyrea
grijze heispanner	Pachycnemia hippocastanaria	grijze herfstuil	Eugnorisma glareosa
herfstbremspanner	Chesias legatella	groene weide-uil	Calamia tridens
zwartkamdwergspanner	Gymnoscelis rufifasciata	kastanjebruine uil	Xestia castanea
Lasiocampidae - spinners		late heide-uil	Xestia agathina
hageheld	Lasiocampa quercus	pijpenstro-uil	Apamea aquila
kleine hageheld	Lasiocampa trifolii	roodbont heide-uiltje	Anarta myrtilli
rietvink	Euthrix potatoria	vierkantvlekuil	Xestia xanthographa
ringelrups	Malacosoma neustria	zeggeboorder	Chortodes pygmina
veelvraat	Macrothylacia rubi	zwarte witvleugeluil	Aporophyla nigra
Saturniidae - nachtpauwogen			
nachtpauwoog	Saturnia pavonia		

Stichting Koekeloere, opgericht in juli 2007, heeft als doel de kennis over én het voorkomen van flora en fauna in de regio te vergroten. Stichting Koekeloere is met haar activiteiten gestart in Nationaal Park De Meinweg, maar heeft gaandeweg haar gebied en interesses uitgebreid naar andere gebieden en soortgroepen. Mede door de inzet van een enthousiaste groep vrijwilligers en de financiële bijdrage van de donateurs kunnen wij projecten organiseren die ons doel ondersteunen, u vindt ons op stichtingkoekeloere.nl

